

Lieve gemeente,

Wanneer we het willen hebben over God en over het koninkrijk van God dan cirkelen we als het ware om een geheim.

Spreeken over Gods nieuwe wereld is cirkelen om een geheim met beelden, verhalen en gelijkenissen.

Zoals ook het verhaal van vanmorgen over een zaaier die goed zaad zaait, maar waarbij er 's nachts door de vijand onkruid tussen gezaaid wordt.

Het resultaat is dat er onkruid opgroeit tussen het koren.

Ofwel goed en kwaad zijn beide aanwezig.

Het is herkenbaar voor ons: in onze wereld zijn goed en kwaad beide aanwezig en vaak met elkaar vervlochten.

Zo zeer zelfs dat het door elkaar heen loopt en het vaak moeilijk is om onderscheid te maken en kwaad van goed te scheiden.

En waar het vandaan komt?

Dat is een bitter raadsel.

De vijand heeft het gezaaid terwijl de mensen sliepen.

Waren de mensen dan niet waakzaam genoeg?

Hebben we het aan onszelf te wijten dat het kwaad in ons midden gezaaid is?

Is het de schuld van ons mensen dat het onkruid groeit en bloeit?

En is het ook de schuld van de mensen dat het kwaad bestaat, of is het buiten ons mensen om in de wereld gekomen?

Toen de Corona crisis begon en veel mensen verplicht waren thuis te blijven, was het opvallend hoe velen voor anderen klaarstonden.

Er werden boodschappen gehaald en er werd gekookt.

Mensen stonden voor elkaar klaar.

Maar nu we een paar maanden verder zijn, wordt het nieuws weer gedomineerd door andere onderwerpen: anti virus demonstraties, gevechten en steekpartijen, waarbij doden vallen.

Het lijkt wel of het kwaad een inhaalslag maakt.

Waar komt het vandaan?

Is het kwaad er vanwege de nalatigheid van de mensen, zoals in het verhaal staat?

De mensen sliepen toen het werd gezaaid.

En zo maken ze van deze aarde een woestenij.

Maar ze hebben het niet zelf in het donker van de nacht gezaaid.

Wie is die duistere gestalte die het onkruid zaaide?

Het is de duivel, maar wie of wat is de duivel?

Ik las een verhaal dat gaat over de vraag hoe het nu zit met die duivel.

Wie dat nu is.

Dit verhaal vertelt dat deze duivel eigenlijk de beste en zuiverste, de slimste en machtigste engel van God was.

Deze Lucifer was duizenden jaren achtereen Gods trouwste dienaar.

Maar op een dag besloot God om de wereld te scheppen en daar verzette hij zich tegen.

De reden van zijn verzet was dat deze engel Lucifer voorzag hoe oneindig veel leed en verdriet Gods schepping teweeg zou brengen.

Daarom verzette hij zich tegen Gods plannen.

En hij besloot al het kwade in de wereld uit te roeien waar en wanneer hij het maar tegenkwam.

Maar sindsdien richt hij zelf alleen maar onheil aan.

Want er is geen onheil in de geschiedenis van de mensheid zo demonisch, zo gruwelijk en afschrikwekkend, als de fanatieke wil tot het goede.

Het lijkt met elkaar in tegenspraak te zijn.

Maar deze geneigdheid om de menselijke geschiedenis en zelfs de hele natuur te zuiveren van alles wat negatief en slecht is, daaraan hebben wij revoluties te danken, heilige oorlogen, razzia's, het uitroeien van mensen en volkeren en ga maar door.

In naam van het goede werkt de Inquisitie, worden zuiveringen gehouden en wreedheden begaan en dit alles met een zuiver geweten. Dat is het onbarmhartige karakter van revoluties en omwentelingen die plaatsvinden op grond van een religie of een ideologie.

De aanhangers hiervan en ook alleen zij, hebben het bij het juiste eind en ieder die er anders over denkt, zit fout en moet óf bekeerd worden óf uit de weg geruimd.

Hoe vaak hebben we het niet gezien in de geschiedenis.

Revoluties die met goede bedoelingen zijn begonnen en uitliepen op bloed vergieten.

Wat hierbij niet begrepen wordt is dat die zuivere wereld waarop gehoopt wordt en waarnaar men verlangt, dat die nooit bereikt zal worden omdat die niet bestaat.

Het enige dat er is, is deze door God geschapen werkelijkheid met mensen met goede en slechte eigenschappen.

Met zijn licht en zijn duisternis.

En wat de gelijkenis van vanmorgen ons vertelt en van ons vraagt is dat wij geduld leren oefenen om de dingen te laten groeien.

Omdat onze blik wel eens kortzichtig en vertroebeld kan zijn bij ons oordeel over mensen.

Bij de bestrijding van het onkruid moeten we zorgvuldig te werk gaan want we kunnen ons vergissen.

Wat eruit ziet als edelmoedigheid kan in hoogmoed wortelen.

Wat liefde lijkt kan ook bezitsdrang zijn.

En omgekeerd: een op het oog hard en onverschillig mens kan onverwacht blijk geven van barmhartigheid.

Het loopt allemaal door elkaar en het één zit verstrikt in het ander.

En wie kan daarover oordelen?

In het koninkrijk mogen wij onze naaste niet afschrijven.

Want die moet kunnen groeien en tot wasdom kunnen komen.

Geloven is altijd geloven in verandering.

Onkruid kan tot kruid worden en omkeer is altijd mogelijk.

Een mens die op zijn verleden wordt vastgepind heeft nooit toekomst.

Onkruid en koren groeien samen op.

We leven midden tussen goed en kwaad.

En hoe doen we dat?

Hoe kunnen we daar het beste van maken?

In de gelijkenis van het onkruid tussen het graan, wordt de oproep gedaan om geduld te hebben.

Geduld om te laten groeien.

Want aanvankelijk zien we vaak helemaal niet zo goed het verschil tussen wat nu wel oprechte, goede bedoelingen en daden zijn en wat niet.

Vaak komt dat pas veel later aan het licht, bij de vruchten zou je kunnen zeggen.

Aan de vruchten herken je de boom.

Dus geduld.

En dat is niet stil zitten en afwachten.

Jezus verkondigde het oer-Joodse idee dat het Koninkrijk nabij is aan degene die ervoor kiest en dat de messiaanse tijd aanbreekt als mensen hier en nu voor messiaans handelen kiezen.

Kortom als mensen zelf het verschil maken.

Blijven geloven dat we op een andere manier in de wereld kunnen staan dan de gebruikelijke op het eigen ik gerichte manier.

En het gaat dus zeker niet om de wereld ineens helemaal zuiver te maken.

Maar het gebeurt door taaie volharding en volhouden tegen de stroom in.

Tussen de gelijkenis en de uitleg ervan wordt dit door Jezus als terloops even aangestipt met de gelijkenis van het zuurdesem.

‘Het koninkrijk van de hemel lijkt op zuurdesem dat door een vrouw met drie zakken meel werd vermengd tot alle meel doordeseemd was.’

Er is maar een heel klein beetje zuurdesem nodig om een grote hoeveelheid meel te laten gisten.

Zo kunnen wij als de nietige mensen die wij zijn toch het verschil maken.

Vanuit ons rechtvaardigheidsgevoel en opkomend voor wat goed is.

Al denken we van onszelf vaak dat het niets helpt en dat niemand ons hoort.

Zoals een klein beetje zuurdesem genoeg is om het meel te laten gisten en zoals een klein beetje zout het eten smakelijk maakt, zo is ook het weinige dat wij kunnen doen genoeg om het verschil te maken in hoe de wereld eruitziet.

Amen